

Dato: Deatnu/Tana: 30.10.2019

Referat/ Protokoll fra fellesmøte 26.oktober 2019 på Sirma grendehus

Etter hjemmel i forskrift om fisk og fisket i Tanavassdraget, FOR 2011-02-04 nr. 119 og FOR 2014-06-20-787 § 8 første ledd ble det avholdt fellesmøte for fiskeberettigede jf. § 3 På Sirma grendehus 26. oktober 2019.

Møtetid kl. 11.00 – 16.30

Møtet åpnes og ledes av TF leder Reidar Varsi, jf. § 8 første ledd i FOR-2014-06-20-787. Fiskeberettigede etter § 3 har møterett. Det gis anledning til fiskeberettigede å gi fullmakt til husstandsmedlem å møte og stemme, jf. Kgl.res. § 3 fjerde avsnitt side 12.

55 deltagere ved møtestart, etter møtestart møtte i tillegg 12 deltagere.
I alt 67 fremmøtte deltagere, hvorav 12 personer møtte med fullmakt.

Saksliste:

- Sak 1 Åpning av TF leder Reidar Varsi
- Sak 2 Konstituering
- Sak 2.1 Valg av møteledelse
- Sak 2.2 Godkjenning – registrering av fremmøtte laksebreveiere og fullmakter
- Sak 2.3 Godkjenning av møteinnkallingen
- Sak 2.4 Godkjenning av saksliste
- Sak 2.5 Valg av tellekorps
- Sak 2.6 Valg av 2 personer til å underskrive protokollen
- Sak 3 Generell orientering fra driften
 - fra 2015 – 19
 - Årets sesong
- Sak 4 Orientering fra fisketellingene i årets sesong
- Sak 5 Innkomne saker
- Sak 5.1 Retten til leie av fiskerett, fra sonestyret i Karasjok

Sak 6 Valg av fem medlemmer med fem personlige stedfortredere til Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) for perioden november 2019 – oktober 2023

Sak 6.2 Valg av valgkomite på tre medlemmer med to varamedlemmer

Sak 7 Avslutning

Sak 1 Åpning

TF leder Reidar Varsi åpnet møtet og ønsket alle velkommen.

Sak 2 Konstituering

Sak 2.1 Valg av møteledelse

Rune Aslaksen foreslår Asbjørn Guttorm og Benn Larsen. Asbjørn Guttorm og Benn Larsen valgt til dirigenter.

Sak 2.2 Godkjenning – registrering av fremmøtte laksebreveiere og fullmakter

55 fremmøtte deltagere, av dem 10 deltagere med fullmakt. Under møteavviklingen møtte i tillegg 12 personer. I alt 67 stemmeberettigede, inkl. 12 personer med fullmakter.

Sak 2.3 Godkjenning av møteinnkallingen

Møteinnkallingen enstemmig godkjent.

Sak 2.4 Godkjenning av saksliste

Sakslista enstemmig godkjent.

Sak 2.5 Valg av tellekorps

Liv Tone Boine, Magnus Varsi og Einar Johansen

Sak 2.6 Valg av 2 personer til å underskrive protokollen

Ingolf Balto og Ragnhild Ravna.

Sak 3 Generell orientering fra driften

Hans-Erik Varsi orienterte fra TFs drift for perioden fra november 2015 til oktober 2019. Det gikk bl.a. på TFs oppgaver iht. forskrift, saksbehandlingen må være i tråd med forvaltningsloven, om ny Tanaavtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget fra 2016, som trådte i kraft i 2017 og ny vurdering av avtalen i Stortinget i juni 2019. Videre om TFs rolle i forvaltningen etter ny tanaavtale, deltagelse i arbeidsgruppa for forvaltning og om TFs fratreden fra gruppa i juni

2019. Deretter om TFs driftsgrunnlag, økonomistyring og om avsetninger til utbetaling av andels overskudd og avsetninger til fond i inneværende periode.

Magnus Varsi stilte spørsmål om videresalg fra kortkvoten satt av til de *ikke-bosatte rettighets-haverne* (finske hytteeiere). Får den som leier fiskeretten samme rett til fiske som rettighetshaveren?

Ja, kortene gjelder fiske hele døgnet. For båtkort slipper de å tenke på lokal roer halve døgnet.

Spørsmål fra Elin Sabbasen til TFs økonomi styring. Det gjelder, TF honorarer, møtegodtgjørelser og frikjøp av medlemmer for deltagelse ved TF møter.

Videre til TF sak fra september i år, hvor TF bevilget kr. 200 000 til LBT, selv om TF hadde mindre kortsalg enn budsjettet. Forslagsstiller er styremedlem i LBT, likevel fikk han både foreslå og vedta bevilgning til egen forening.

Helge Samuelsen synes at driftsrapporten er oversiktlig og er sammendrag av driften i perioden. Likevel har økonomistyringen i perioden vært svært dårlig. Fondet er bygd opp med bare kr. 120 000 i perioden, og det er lite.

Thoralf Henriksen tok opp sak som var innsendt til TF innen fristen, men er likevel ikke tatt med her. Det gjelder en bevilgning til LBT i 2016 på over kr. 463 500,- Saken ble reist i 1. TF periode, og ble forliket ved utenomrettslig bindende forlik i 2014, saken kunne ikke tas opp igjen. Likeledes ble saken foreldet i 2015. Selv etter dette, behandlet TF saken på nytt i 2016. Henriksen ba videre om at direktøren redegjør om saken for fellesmøtet.

Reidar Varsi svarte Toralf Henriksen at partene i forrige periode inngikk forlik, og at saken er lukket etter TFs behandling i 2016. TF vil ikke åpne for at saken drøftes videre her på møtet i dag.

Narve S. Johansen fortsatte orienteringen fra driften; om noen av prosjektene som TF har drevet over mange år. Barnas laksedag for 5. klasse i Tana og Karasjok har blitt gjennomført årlig siden 2014 i samarbeid med blant annet Statens Naturoppsyn, Tana museum, Tana landbruksskole, Joddu prosjektet, Fefo og Tana kommune. Prosjektet vil forhåpentligvis fortsette under ledelse av Joddu-senteret.

Skjellprøveprosjektet er en viktig del av overvåkingen av tanalaksen. TF har kontrakt med om lag 30 fiskere som tar skjellprøve av all laks, ørret og pukkellaks de fanger. Skjellprøvene går til aldersavlesning og genetisk analyse. Vi ønsker flere deltakere, særlig fiskere som er aktive gjennom hele sesongen, men også fiskere som f. eks kun er aktive i drivgarnstida.

Predatorprosjektet er inne i det andre året. Det ble satt av midler på statsbudsjettet til et prosjekt som skulle gi mer kunnskap om effekter av predasjon på tanalaksen. Dette er en svært stor problemstilling, og prosjektleder Martin Svenning (NINA) og TF prioriterte å se på predasjon på stor laksepar og smolt på vei ut. Det har vært en dusørordning for gjedde og ørret i 2018-2019. Første året fikk vi inn 314 gjedder og 77 ørret. Det har blitt levert minst like mye fisk i år. Fjorårets resultat viste at både gjedde og ørret spiser smolt på vei ut. I øvre deler av vassdraget hadde en stor andel av gjeddene med mat i magen spist smolt. Samlerapport skal ferdigstilles i mars 2020.

Iver Boine orienterte om minkprosjektet og båtregisteret. TF overtok båtregisteret desember 2018. Det jobbes med å digitalisere registeret til bruk i Fortuna (kortsalgs- og fangstdatabasen). Minkprosjektet fortsetter med dusørordningen på 700,- minken. Ble utbetalt dusør for 12 mink i 2018. TF har bestilt opp 20 nye, lettere fellekasser til utlån.

Narve orienterte om årets fiskesesong, vannføring, kortsalg og fangst. TF driftes på midler fra kortsalget, og salget til tilreisende fiskere på riksgrensestrekningen står for om lag 80 % av kortsalgsinntektene. TF sliter med å selge strandkortene, mens båtkortene har vært greiere å få solgt. Totalt ble bare 50 % av den norske kortkvota solgt i 2019. TF har gjort endringer for å få solgt mer, ved å få flyttet flere kort til den mest populære sonen, og slå sammen flere soner. Mye tyder på at det er fisketidene som er en hovedgrunn til at vi ikke selger mer. Tilreisende strandfiskere kan kun fiske fra 22:00 til 15:00 neste dag.

Fristen for fangstrapportering var 1. september, men vi jobber fortsatt med å få inn de siste fangsttallene. Pr dags dato har 86% av lokale fiskere og 88% av tilreisende rapportert inn fangst. TF ønsker å få inn informasjon fra flest mulig om hvordan fisket har vært, hvordan har vannføring og andre forhold påvirket fisket. Dette er informasjon TF formidler videre til overvåkingsgruppa som gjør bestandsestimat.

Den samlede fangsten på både drivgarn og i faststående bruk har vært dårlig i år. For drivgarnsfisket er det kun 4 døgn tilgjengelig, og det er et lite lotteri om vannstanden og fiskeforholdene er gode i de aktuelle dagene. Rapportert fangst til nå er på 385 laks (2,6 tonn), noe som er det dårligste året for drivgarnsfiskerne siden 2006. Nedgangen var enda tydeligere i fiske med faststående bruk. I stågarnfisket er det registrert 377 laks (1,8 tonn) og i stengselsfisket er det registrert 1 529 laks (4,9 tonn). TF følger med hvor mange som driver et aktivt fiske. Oppsynet har registrering av faststående bruk i begynnelsen av juli. Siden 2010 har antallet ligget mellom 70 og 110 aktive bruk på norsk side, 47-64 stågarn og 25-45 stengsler. TF følger også med hvor mange fiskere som registrerer laksefangst på garn, og antallet har ligget på om lag 150 fiskerettshavere de siste årene.

Den samlede norske fangsten er til nå 4 377 laks (18,8 tonn). Det ligger an til at årets fangst vil være den svakeste fangsten som er registrert til nå. Både fangsten av smålaks og storlaks har sviktet, mens fangsten av mellomlaks har vært om lag som i fjor.

Det ble fanget mest laks på finsk side i perioden 2004-2016. Etter innføringen av Tanaavtalen, fanges mest laks på norsk side; 57 % i 2018. Det blir fanget mest laks i Tanaelva (ca. 85 %), og resterende i norske og finske sideelver. Over mange år har litt mer enn halvparten av den samlede fangsten i vassdraget blitt fanget på stang. Det ser ut som situasjonen er den samme under den nye reguleringen; 72 % stangfangst i 2017 og 51 % i 2018.

Pukkellaksen (russerlaks) gjorde sitt inntog i vassdraget i år. Det er til nå rapportert inn 1359 pukkellaks på norsk side, mot 965 i 2017. På initiativ fra TF ble det satt i gang et prosjekt på kartlegging av gyteplasser og utfiske av pukkellaks, midtveis i august. 9 lokale fiskere ble engasjert for å fiske med blant annet drivgarn. Det ble tatt 126 pukkellaks. For å lokalisere gyteplasser ble det brukt en kombinasjon av gytegrepregistrering fra helikopter og drivtelling. På strekningen Hillagurra-Seida ble det registrert 5 gyteområder. Det er også registrert gyteområder på grensestrekningen, og estimert at ca. 350 pukkellaks passerte oppgangstelingen i Anárjohka.

Hagbart Grønmo viste til at under dagens bestandssituasjon burde det ikke være et mål om å selge ut alle kortene på grensestrekningen.

Sak 4 Orientering fra fisketellingene i årets sesong

I 2019 har det vært rekordstor innsats i oppgangsregistrering med sonar (ekkolodd) og video i Tanavassdraget. Finsk naturressursinstitutt (LUKE) har hatt ansvar for sonarer i Polmak og Anárjohka, og videoregistrering i Utsjoki og Lákšjohka. Norsk institutt for naturforskning (NINA) hadde ansvar for sonaren i øvre del av Kárášjohka. TF hadde for første gang ansvar for egen oppgangsregistrering, og driftet en sonar i Iešjohka. Utstyr ble lånt av LUKE, og det ble leid inn konsulenthjelp fra produsenten av sonaren (SIMSONAR).

Foreløpige tall fra oppgangstelingen viser det sammen som fangsten, nemlig at det var en svært svak lakseoppgang i 2019. Oppgangen av laks forbi telleapparatet i Polmak ender trolig opp mellom 19 000 og 21 000 laks, mot ca. 32 500 i 2018. I Kárášjohka er foreløpige estimater 1 600 laks mot 3 200 i 2018, og i Anárjohka er foreløpige tall 1 600 mot vel 2 800 i 2018. I Iešjohka har ca. 750 fisk over 45 cm vandret opp. En del av denne fisken er andre arter enn laks. Tellingen kom ikke i gang før 8. juni, og det har vært flere strømbuudd i løpet av sesongen, så et ukjent antall har derfor passert lokaliteten uten å ha blitt registrert.

Tallene fra oppgangsregistrering og fangst skal være sluttført innen 15. november, og da skal de leveres til overvåkingsgruppa for Tanavassdraget. Gruppa har en måned på å gjøre en vurdering

av bestandssituasjonen i vassdraget. De leverer rapport om dette til Arbeidsgruppa for forvaltning hvor TF tidligere hadde to medlemmer. Arbeidsgruppa gjør vurdering om hvilke justeringer i regelverket som er akseptable på bakgrunn av blant annet. Eventuelle endringer i forskriftene besluttet av myndigheten i Norge og Finland.

Morten Blien stilte spørsmål om hvorfor Polmakstasjonen ikke er rigget opp nærmere munningen. Da vil en får en totaltelling av oppgangen, og et bedre bilde av bestandsstatusen i vassdraget.

Grunnet bunnforholdene og vurderinger fra fagfolk så ble det konkludert med at Polmak er beste lokalitet. Masjok kan være en mulig lokalitet da det ikke er gjennomført tellinger der før.

Sak 5 Innkomne saker

Sak 5.1 Retten til leie av fiskerett, fra sonestyret i Karasjok

Saksfremstilling:

Sonestyret i Karasjok mener at laksestammen i Tanavassdragets er nede på et kritisk lavt nivå, og alle tiltak må vurderes iverksatt for å bygge opp laksestammen.

Sonestyret i Karasjok vil dermed foreslå at adgangen til utleie av fiskerett i Tanavassdraget fjernes.

Dette innebærer at § 3 siste avsnitt i Tanaforskriften fjernes.

I forskrift om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget, Finnmark (Tanaforskriften) § 3 sjettede ledd lyder:» *Retten til å fiske med garnredskaper garn kan leies bort i inntil ett år til personer bosatt i elvedalen når alle de fiskeberettigede i en sone er enige om dette. Utleieforhold skal rapporteres til Tanavassdragets fiskeforvaltning*».

Etter § 3 tredje ledd kan TF; «*Når særlige grunner foreligger, kan Tanavassdragets fiskeforvaltning samtykke i at retten for en begrenset tid utøves av en annen enn et husstandsmedlem*».

I TFs regler om utleie av garnfiskerett for begrenset periode § 13, er det åpnet for at begrenset periode er opptil 6 uker.

“Laksebreveier kan søke TF skriftlig normalt innen 31. mars om å leie ut sin fiskerett for en begrenset periode på inntil 6 uker til en person bosatt i en av elvedalens kommuner”.

Vurdering:

TF har ikke kompetanse til å fjerne et ledd i en overordnet forskrift. Kompetansen til å leie ut for et år om gangen er satt til fiskesonene, TFs oppgave av utleie etter dette, er å registrere utleieforholdene.

TF kan samtykke til slikt korttidsutleie. Jf. § 3 tredje ledd, det er underlagt TF's skjønn, og her er det opp til enhver TF å vurdere om dette f.eks. skal innskjerpes av hensyn til fiskeressursen.

TF har i år fastsatt regler om å leie ut sin fiskerett, for en begrenset periode på inntil 6 uker til en person bosatt i en av elvedalens kommuner, jf. § 13. Korttidsutleie etter dette er definert til opptil ¾- deler av fiskesesongen. Det kan vurderes at en korttidsutleie på opptil ¾- deler av fiskesesongen trør for nært fiskesonenes oppgaver.

Forslag fra TF:

Saken oversendes til det nye TF for videre vurdering.

Forslag fra Rune Aslaksen: Fiskeretten i Tanavassdraget er lovbeskyttet. Lovens formål er å sikre de særskilte rettigheter lokalbefolkningen har til fiske i Tanavassdraget på grunnlag av lov, alders tids bruk og lokal sedvane.

Fellesmøtet anerkjenner og respekterer fiskeretten i Tanavassdraget, og går imot å innskrenke denne rett ved å fjerne muligheten for den enkelte til leie ut sin fiskerett.

Vedtak:

Forslag fra Rune Aslaksen vedtatt.

Protokolltilførsel fra Jan O. Varsi, Ingolf Balto, Tore Jan Gjerpe og Bjarne Rikardsen:

Det vises til at dagens møte har besluttet å avvise videre behandling av forslag fra Karasjok fiskesone om å forby utleie av fiskerett.

Vi mener fellesmøtet ikke har adgang til å fatte vedtak jfr. Tanaforskriftens § 8 siste ledd som kun åpner for at fellesmøtet kan uttale seg.

Sak 6: Valg av fem medlemmer med fem personlige stedfortredere til Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) for perioden november 2019 – oktober 2023

Innstiling til styre med personlige stedfortredere i TF

Valgkomiteens medlemmer fra Karasjok er ufravikelig i krav om at det i år velges 3 til styret i TF fra Karasjok.

Representant valgt fra Tana fremmer forslag om og holder ved:

Rune Aslaksen til styret med Jorunn Sottinen som personlig varamedlem.

Valgkomiteen: 2 mot og 1 for Rune Aslaksen

Reidar Varsi til styret med Oskar Trosten som personlig varamedlem.

Valgkomiteen: 2 mot og 1 for Reidar Varsi

Benn Larsen til styret med Raymond Dervola som personlig varamedlem.
Valgkomiteen: 3 for Benn Larsen

Representanter valgt fra Karasjøk fremmer forslag og holder ved:

Ingolf Balto til styret med Per Edvard Johnsen som personlig varamedlem.
Valgkomiteen: 3 for Ingolf Balto

Per Bergseth med Edvard Nordsletta som personlig varamedlem.
Valgkomiteen: 3 for Per Bergseth

Tore Jan Gjerpe til styret med Dan Vidar Rasmus som personlig varamedlem.
Valgkomiteen: 2 for 1 mot Tore Jan Jerpe

Leder av valgkomiteen ønsker å fremme mindretallsinnstilling.

Leder fremmer: Rune Aslaksen til styret med Jorunn Sottinen som personlig varamedlem. Reidar

Varsi til styret med Oskar Trosten som personlig varamedlem.

Benn Larsen til styret med Raymond Dervola som personlig varamedlem.

Ingolf Balto til styret med Per Edvard Johnsen som personlig varamedlem.

Per Bergseth med Edvard Nordsletta som personlig varamedlem.

Forslag fra LBT

LBT har via sin nominasjons prosess nominert følgende personer som tf medlemmer med personlig varamedlemmer

	Fast medlem	Personlig vara	Sted
1.	Benn Larsen	Raymond Dervola	Tana
2.	Reidar Varsi	Oskar Trosten	Tana
3.	Rune Aslaksen	Jorunn A Sottinen	Tana
4.	Dan Vidar Rasmus	Alma Helander	Karasjøk
5.	Asbjørn Guttorm	Edvart Nordsletta	Karasjøk

Ved gjennomføring av valgene, fulgte ordstyrer LBT's innstilling, deretter ble valgkomiteens forslag nevnt. Valg av medlemmer til Tanavassdragets fiskeforvaltning:

	Forslag	Stemmer	Valg
1)	Benn Larsen	43	Valgt
	Hilde Sabbasen	21	

	Blanke stemmer	1	
2)	Reidar Varsi	43	Valgt
	Hilde Sabbasen	21	
	Blanke stemmer	1	
3)	Dan Vidar Rasmus	48	Valgt
	Ingolf Balto	15	
	Blanke stemmer	2	
4)	Asbjørn Guttorm	48	Valgt
	Tore Jan Gjerpe	13	
5)	Rune Aslaksen	48	Valgt
	Ingolf Balto	0	
	Liv Tone Boine	20	

Valg av personlig stedfortredere:

	Forslag	Stemmer	Valg
1)	Raymond Dervola	26	
	Hilde Sabbasen	33	Valgt
	Blanke stemmer	4	
2)	Oskar Trosten		Enstemmig valgt
3)	Alma Helander	52	Valgt
	Tore Jan Gjerpe	10	
	Blanke stemmer	3	
			2. avst.
4)	Liv Tone Boine	25	29 Valgt
	Edvard Nordsletta	25	16
	Blanke stemmer	0	0
5)	Jorunn A.Sottinen		Enstemmig valgt

Vedtak:

TF medlemmer med stedfortreder for perioden november 2019 – oktober 2023

Medlem	Personlig stedfortreder	Område
Benn Larsen	Hilde Sabbasen	Tana
Reidar Varsi	Oskar Trosten	Polmak
Dan Vidar Rasmus	Alma Helander	Karasjok
Asbjørn Guttorm	Liv Tone Boine	Karasjok
Rune Aslaksen	Jorunn A. Sottinen	Polmak

Protokolltilførsel fra Mona Kemi, Bjarne Rikardsen, Edvard Nordsletta, Elin Sabbasen og Helge Samuelsen:

Vi er flere som forlater møtet i protest mot valget og valggjennomføringen. Bl.a. ble ikke valgkomiteens innstilling fulgt, men forslag fra Laksebreveiere i Tanavassdraget SA (LBT).

Vi forlater møtet pga. overnevnte, før avstemning av personlig stedfortredere.

Sak 6.2 Valg av valgkomite på tre medlemmer med to varamedlemmer

Valgkomiteen foreslår Liv Tone Boine og Mona Kemi og som varamedlem Jan Varsi i Karasjok Einar Johansen og som varamedlem Laila Dervo

Vedtak: Medlemmer til valgkomiteen

Hagbart Grønmo - Karasjok, med Jan O. Varsi som varamedlem
Hjalmar Hansen – Polmak
Einar Johansen – Tana med Laila Dervo som varamedlem.

Protokolltilførsel fra Liv Tone Boine:

Undertegnede med flere observerte at en laksebreveier, som vi vet er dement, fikk hjelp til å avgi sin stemme ev et medlem fra valgkomiteen. Derfor vil jeg klage på at ett av valgkomiteens medlemmer hjalp til med stemmegivningen for vedkommende laksebreveier.

Sak 7 Avslutning

Reidar Varsi avsluttet møtet.

Møtet hevet kl. 16.30

_____
Ingolf Balto Ragnhild Ravna

Hans-Erik Varsi referent